

Prínosy participácie a ich hodnotenie

Soňa Kariková, Dana Švihlová, Bruno Konečný

Prečo je téma participácie dôležitá

TYPY SITUÁCIÍ

KOMPLEXNÉ
(vznikajúce a
experimentálne
postupy riešenia)

KOMPLIKOVANÉ
(expertné postupy
riešenia)

CHAOTICKÉ
(neznáme
postupy riešenia)

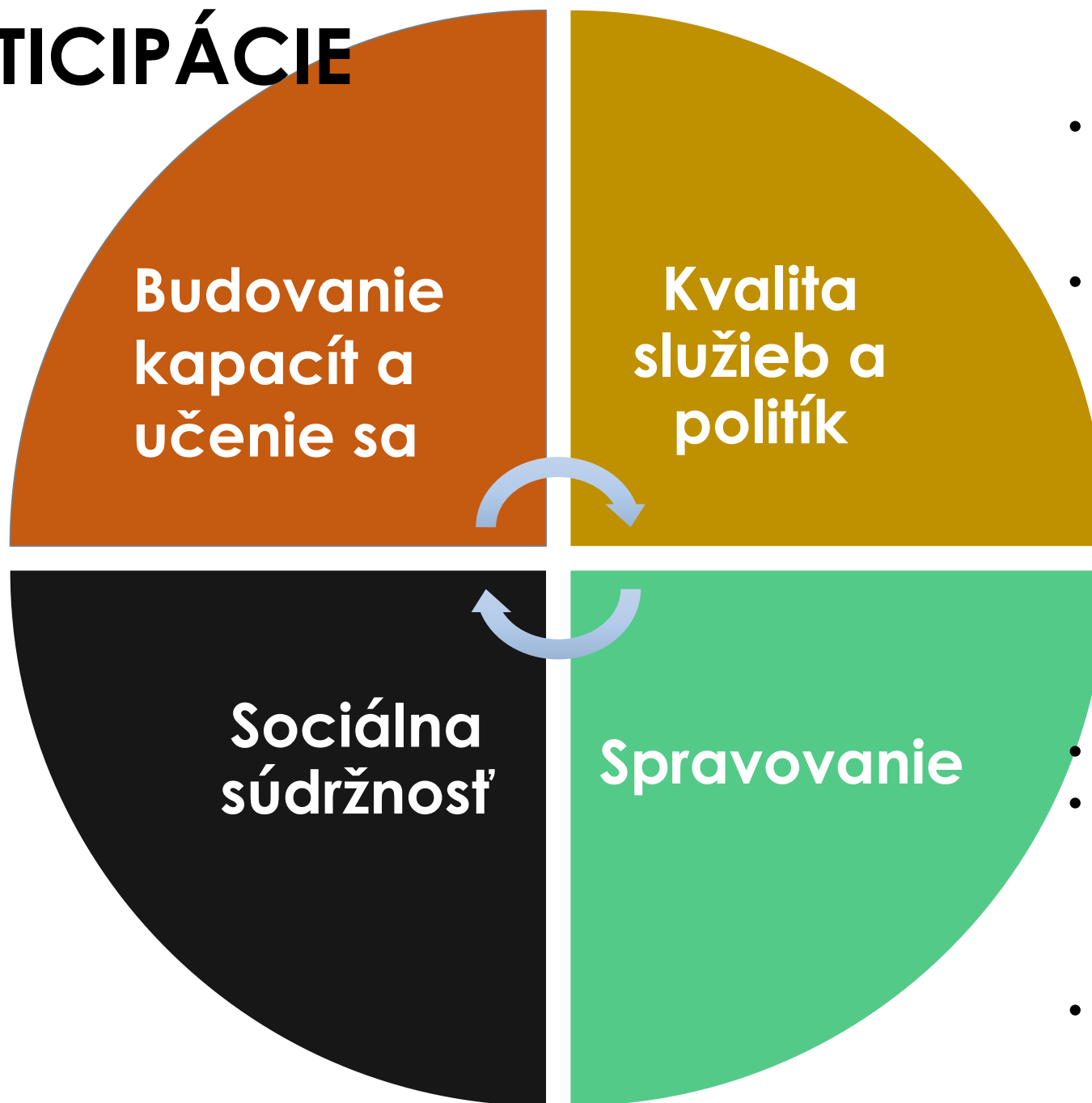
JEDNODUCHÉ
(zaužívané
postupy riešenia)

Cynefin model, Snowden & Boone (2007)

PRÍNOSY PARTICIPÁCIE

- budovanie kapacít občanov a úradníkov
- silné a živé komunity
- kultúrna transformácia a inovácia

- kvalita spoločenských vzťahov
- sociálna spravodlivosť
- sociálny kapitál

- adresnosť, udržateľnosť, kvalita politik
- menej konfliktný a efektívny rozhodovací proces

- demokratickosť
- transparentnosť, legitimita a zúčtovateľnosť inštitúcií
- dôvera občanov a inštitúcií
- aktívne občianstvo

Involve, 2005 (UK)

PREČO HODNOTIŤ PRÍNOSY PARTICIPÁCIE

- Poznanie skutočnej hodnoty prínosov participácie
- Poznanie skutočných nákladov participácie
- Motivácia pre širšie využívanie participácie a účasti na procesoch participácie
- Zdokonaľovanie praxe realizácie projektov participácie
- Zúčtovateľnosť verejných prostriedkov a uplatňovanie princípu transparentnosti
- Získanie politického argumentu pre rozhodovaciu sféru

HODNOTENIE PRÍNOSOV A NÁKLADOV PODĽA RÁMCA INVOLVE

- Logický návod ako v uchopiteľnej štruktúre zachytávať náklady a prínosy projektov participácie pre vytváranie údajovej základne

Prístupy k hodnoteniu rámca INVOLVE:

- **indikátory**
- **metódy zberu dát**
- **predpoklady**

ZÁKLADNÝ PREDPOKLAD PRE PRÍNOSY PARTICIPÁCIE – KVALITA PROJEKTU PARTICIPÁCIE

DELEGOVANIE

PARTNERSTVO

KONZULTÁCIA

INFORMOVANIE

MANIPULÁCIA

Arnstein, 1969

PRÍNOSY PARTICIPÁCIE PODĽA RÁMCA INVOLVE

- budovanie kapacít občanov a úradníkov
- silné a živé komunity
- kultúrna transformácia a inovácia

- kvalita spoločenských vzťahov
- sociálna spravodlivosť
- sociálny kapitál

- adresnosť, udržateľnosť, kvalita politik
- menej konfliktný a efektívny rozhodovací proces

- demokratickosť
- transparentnosť, legitimita a zúčtovateľnosť inštitúcií
- dôvera občanov a inštitúcií
- aktívne občianstvo

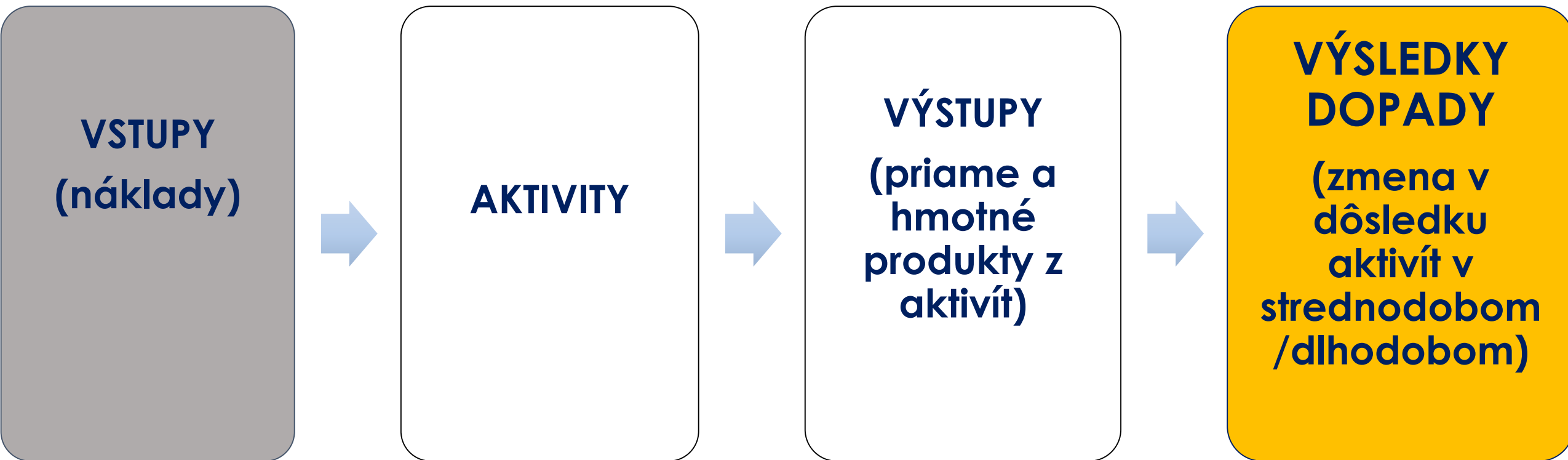
Involve, 2005 (UK)

NÁKLADY PARTICIPÁCIE PODĽA RÁMCA INVOLVE

Priame náklady (peňažné)	Nepriame náklady (nepenažné)
<ul style="list-style-type: none"> - náklady (zamestnanci, externí konzultanti, participant) - náklady na tréningy - prenájom miesta - technické vybavenie - marketing - náklady na evaluáciu	<ul style="list-style-type: none"> - čas, ktorým prispeli participant, - čas, ktorým prispeli dobrovoľníci, - neplatený čas zamestnancov, - čas, potrebný na učenie sa nových zručností v súvislosti s participáciou. <p>Riziká</p> <ul style="list-style-type: none"> - reputácia, - neistota, - konflikt, - stres

MIESTO PRÍNOSOV A NÁKLADOV PARTICIPÁCIE V LOGICKOM RÁMCI PROJEKTU

Rámec INVOLVE pre hodnotenie prínosov participácie

KATEGÓRIE PRÍNOSOV	INDIKÁTORY (ukazovatele zmeny)	ZÍSKAVANIE DÁT (ako, kde, kedy, kto)	PREDPOKLADY
SPRAVOVANIE			
SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ			
KVALITA SLUŽIEB A POLITÍK			
BUDOVANIE KAPACÍT A UČENIE SA	zvýšená otvorenosť k zmenám a sociálna aktivita u účastníkov projektov participácie	osobnostný dotazník „Big Five“ administrovaný pred účasťou a po účasti projektov participácie	realizácia participácie na úrovni partnerstva

Rámec INVOLVE pre hodnotenie nákladov participácie

KATEGÓRIE NÁKLADOV	INDIKÁTORY (položky nákladov)	ZÍSKAVANIE DÁT	PREDPOKLADY
PEŇAŽNÉ NÁKLADY (napr. platený čas zamestnancov)	vynaložený čas (dni/hodiny)	pracovné výkazy spojené s údajmi o mzdách	niektoré náklady môžu byť interné, ťažšie identifikovateľné
NEPEŇAŽNÉ NÁKLADY (napr. čas, ktorým prispeli účastníci participácie)	vynaložený čas (dni/hodiny) strávený na projektoch participácie	prehľady vedené účastníkmi /manažérmi projektu	čas, ktorý venujú účastníci projektov participácie, býva často podhotený
RIZIKÁ	poškodenie povesti vedenia úradu	spätná väzba od zainteresovaných aktérov	stupeň rizika

ŠPECIFIKÁ HODNOTENIA PRÍNOSOV PARTICIPÁCIE

- Ekonomické vs sociálne hodnotenie
- Priebežné vs retrospektívne hodnotenie (Teória zmeny)
- Participatívne hodnotenie (Teória zmeny)
- Komplexné vs hodnotenie „detailov“
- „Net impact“ hodnotenie